

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
факультету суспільних наук і
міжнародних відносин

 Іван ГОЛОВКО

«30» серпня 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1.5 Українська мова (за професійним спрямуванням)

шифрізОПП

повна назва навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

спеціалізація _____

освітня програма Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

рік набору 2024/2025 форма навчання денна термін навчання 3р. 10 міс.

вид дисципліни обов'язкова

Розробник Майборода Н. Г., доцент кафедри української мови, к. філол. н, доцент
підпис Вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання

Погоджено гарант ОП Іван ГОЛОВКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні української мови
Протокол від « 1 7 » ч е р в н я 2024 року № 16

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету суспільних наук і міжнародних відносин

Протокол від « 3 0 » с е р п н я 2024 року №1

Дніпро
2024

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залік	залік	курсова робота	форма	кількість		всього	аудиторні					самостійна робота
											всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2024/25		2	-	2	-	-	-	-	3	90	32	16	16	-	-	58
20__/_																
20__/_																
20__/_																

1. Мета дисципліни: формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомоги вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП:

ЗК03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни.

Для успішного опанування навчальною дисципліною «Українська мова (за професійним спрямуванням)» здобувачі вищої освіти повинні володіти сучасною українською мовою на рівні середньої загальноосвітньої школи.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
1	Здобувач вищої освіти повинен знати:	РН10. Вільно спілкуватися	1.1-1.4;
2	норми сучасної української літературної мови	державною та іноземними	2.1-2.4

	й практично оволодіти ними; мовні особливості офіційно-ділового та наукового стилів української мови; Здобувач вищої освіти повинен уміти: сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів; складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку; послугуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури. Здобувач вищої освіти повинен знати: нормативні документи й лексикографічні джерела, довідкові матеріали з рекомендаціями щодо правопису й стилістичного редагування текстів. Здобувач вищої освіти повинен уміти: правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів.	мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.	
--	--	--	--

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				
		лекцій	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
2 семестр						
<i>Розділ 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення. Офіційно-діловий стиль у професійно-виробничій сфері</i>						
1	Тема 1.1. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.	2	2			7
2	Тема 1.2. Основи культури української мови.	2	2			8
3	Тема 1.3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	2	2			7
4	Тема 1.4. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	2	2			7
Всього І		8	8			29
<i>Розділ 2. Професійна комунікація. Наукова комунікація як складник фахової діяльності</i>						
5	Тема 2.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності.	2	2			7
6	Тема 2.2. Культура усного фахового спілкування.	2	2			7
7	Тема 2.3. Українська термінологія в професійному спілкуванні.	2	2			8
8	Тема 2.4. Науковий стиль і його засоби у	2	2			7

	професійному спілкуванні.					
Всього II		8	8			
Всього		24	16			58

Тематика практичних занять

№ Теми	Тематика (назва) практичного заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
<i>Розділ 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення.</i> <i>Офіційно-діловий стиль у професійно-виробничій сфері</i>			
Тема 1.1.	Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови	2	Осн.: 1-6; 8-11. Дод.: 5, 9, 10. Інф. рес.: 4.
Тема 1.2.	Основи культури української мови.	2	Осн.: 1-6; 8-11. Дод.: 2, 9. Інф. рес.: 4.
Тема 1.3.	Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	2	Осн.: 1-6; 8-11. Дод.: 2, 9.
Тема 1.4.	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	2	Осн.: 1-6; 8-11.
<i>Розділ 2. Професійна комунікація.</i> <i>Наукова комунікація як складник фахової діяльності</i>			
Тема 2.1.	Спілкування як інструмент професійної діяльності	2	Осн.: 1-6; 8-11. Дод.: 7. Інф. рес.: 5.
Тема 2.2.	Культура усного фахового спілкування	2	Осн.: 1-6; 8-11. Дод.: 2, 9. Інф. рес.: 5.
Тема 2.3.	Українська термінологія в професійному спілкуванні	2	Осн.: 1-6; 8-11. Дод.: 6. Інф. рес.: 5.
Тема 2.4.	Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні	2	Осн.: 1-6; 8-11. Дод.: 2.
Всього годин		16	-

Тематика самостійної роботи

№ Теми	Тема самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
1.1	Мовна ситуація і мовна політика в Україні.	3,5	Дод.: 3, 5, 8.
	Усні форми побутування мови. Явище вульгаризації мовлення	3,5	Дод.: 7.
1.2	Професійна мовнокомунікативна компетенція	2	Осн.: 8. Інф. рес.: 4.
	Сучасні проблеми правописного нормування української мови	2	Осн.: 11. Дод.: 3-5.

			Інф. рес.:6.
	Проблеми термінологічного нормування	2	Інф. рес.: 2-4.
	Проблеми лексикографічного нормування	2	Осн.: 1-6, 8, 11. Інф. рес.: 2-4.
1.3	Мовний стиль.	3,5	Осн.: 1-6, 8, 11. Інф. рес.: 4.
	Особливості офіційно-ділового стилю.	3,5	Осн.: 8, 11. Інф. рес.: 1-3.
1.4.	Документація з кадрово-контрактних питань. Тема 6. Довідково-інформаційні документи.	3,5	Осн.: 3,4,6,9. Інф. рес.: 1.
	Службові листи. Етикет службового листування.	3,5	Осн.: 1-6, 11. Інф. рес.: 4.
2.1	Риторика і мистецтво презентації.	3,5	Осн.: 1,8,10. Дод.: 3.
	Види, типи і форми професійного спілкування	3,5	Осн.: 1-6, 8, 11. Інф. рес.: 4.
2.2	Форми колективного обговорення професійних проблем	3,5	Осн.: 1,8,11. Інф. рес.: 4.
	Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій.	3,5	Осн.: 1,8,11. Інф. рес.: 4.
2.3	Проблеми української термінології. Українська термінологія: стан і перспективи.	4	Осн.: 1-6, 8,11. Інф. рес.: 1-3.
	Українська термінологія як фактор державності.	4	Осн.: 1-6, 8, 11. Інф. рес.: 1-3.
2.4	Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.	3,5	Осн.: 1-6, 8, 11. Дод.: 2,9. Інф. рес.: 4.
	Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.	3,5	Інф. рес.: 4.
Всього годин		58	-

5. Схема формування оцінки.

5.1 Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
		75-81
		64-74
Задовільно/Satisfactory		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточний контроль:

Форма оцінювання	Строки проведення оцінювання (тижні викладання)	Максимальна кількість балів
Опитування-бесіда за темами практичних занять (теми 1-4, 5-8) –	4;7	50

2 опитування по 25 балів		
Самостійна робота (тест) – 2 роботи по 25 балів	5; 8	50
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання		100

Семестровий контроль:

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Залік	100

5.3 Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань здобувачів*	
1. Практичні роботи (з урахуванням опанування самостійної роботи)	
Бали	Критерій
1-5	Здобувач неспроможний надати жодної правильної відповіді на запитання за темами практичних робіт.
6-9	Здобувач дає неправильні або дуже неповні відповіді на запитання; демонструє часткове розуміння термінів та повну відсутність аргументації власної думки; відсутня здатність до репродуктивного застосування знань; значні бар'єри в комунікації.
10-14	Здобувач дає неповні відповіді на запитання; відсутня ґрунтовна аргументація власної думки.
15-20	Здобувач дає відповіді не на всі запитання, іноді відповіді фрагментарні; аргументація власної думки не завжди доведена; наявне репродуктивне застосування знань.
21-25	Здобувач надає повні та ґрунтовні відповіді на всі запитання за темами практичних робіт; демонструє уміння визначати головне та другорядне; вдало аргументує власну думку.
2. Самостійна робота (тести)	
Бали	Критерій
16.*25=25 б.	Виконання тестових завдань (25 завдань по 1 балу)

* (за кожною формою оцінювання, зазначеною у п. 5.2)

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання:

- інтерактивне навчання (активне залучення здобувача вищої освіти до навчального процесу під час дискусій, бесід);
- словесні методи (пояснення);
- наочні методи (презентації);
- практичні методи (виконання практичних робіт);

- самостійне навчання (опанування завдань для самостійної роботи у результаті аналізу та переосмислення рекомендованої навчальної та наукової літератури).

Інструменти та обладнання: **Мультимедійний проєктор**, ноутбук.

Програмне забезпечення:

Програмне забезпечення: ліцензія у складі пакету Microsoft Office 365.

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Андреева Т. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб. / Тетяна Андреева, Олена Іванова. Київ, 2012. 253 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2IR1oYO>
2. Васенко Л. А. Фахова українська мова : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 272 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2IZfgAj>
3. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 624 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2kTBqnK>
4. Гуць М. В. Українська мова у професійному спілкуванні : навч. посіб. Київ: Міжнародна агенція “BeeZone”, 2004. 336 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2IUsf5O>
5. Жайворонок В. В. Українська мова в професійній діяльності: Навч. посіб. Київ: Вища школа, 2006. 431 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2meFkb4>
6. Корж А.В. Українська мова професійного спрямування: Навч.посібник. Київ: Правова Єдність, 2009. 296 с.
7. Майборода Н. Г. Культура професійного спілкування: усне й писемне мовлення : навч. посібник. Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2015. 96 с.
8. Майборода Н. Г., Самойленко В. В., Рибалка Я. І., Яремчук П. С. Українська мова за професійним спрямуванням: курс лекцій. Дніпро : Видавництво «ЛІРА», 2022. 188 с.
9. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс : навч. посіб. Видання 3-є, перероблене та доповнене. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 592 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2meBKO5>
10. Погиба Л. Г. Українська мова фахового спрямування : підручник. Київ: Кондор, 2012. 350 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2IMogbk>
11. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 2-ге вид., виправ. і доповнен. Київ: Алерта, 2011. 696 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2lyMJ3q>

Додаткова:

1. Брайчевський М. Походження слов'янської писемності. 2-ге вид. Київ: Видавничий дім “КМ Академія”, 2002. 154 с.
2. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Видання друге, істотно доповнене. Київ: КММ, 2019. 208 с.
3. Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови). Київ: “К.І.С.”, 2004. 168 с.
4. Куць О. М. Мовна політика в державотворчих процесах України : Навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. 275 с.
5. Лазаренко Л. Досвід мовних політик світу й українська перспектива (інформаційно-аналітичний огляд) // Українська мова. 2003. № 4. С. 3–22.
6. Майборода Н. Г. Термінологічна лексика у професійному мовленні / Н. Г. Майборода // Український смисл. № 1. Д.: 2012. С. 144-152.
7. Масенко Л. Т. Мова і суспільство: Постколоніальний вимір. Київ: Вид. дім «КМ Академія»; Всеукр. тов-во «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, 2004. 163 с.
8. Мовна політика та мовна ситуація в Україні : Аналіз і рекомендації / За ред. Юліане БестерсДільгер. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 363 с.

9. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. Вид. 2-ге. Київ: Либідь, 2017. 360 с.
10. Царук О. Українська мова серед інших слов'янських: етнологічні та граматичні параметри: Монографія. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 1998. 324 с.
11. Шевельов Ю. Українська мова в I половині XX ст. (1900-1941): Стан і статус // Шевельов Ю. Вибрані праці : у 2 кн. [упоряд. Л. Масенко]. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. Кн. I. Мовознавство. С. 26–279.

8. Інформаційні ресурси:

1. Гінзбург М. Мова технічних стандартів як окремий функційний шар фахових мов. Режим доступу: [hinzburh_2017_Terminolohija_document_N10_mova_technschnych_standartiv_.pdf](http://lp.edu.ua/hinzburh_2017_Terminolohija_document_N10_mova_technschnych_standartiv_.pdf) (lp.edu.ua)
2. Гінзбург М. Десять правил українського ділового та наукового стилю. Режим доступу: [hinzburg_2004_10_pravyl_SSJa_N2.pdf](http://lp.edu.ua/hinzburg_2004_10_pravyl_SSJa_N2.pdf) (lp.edu.ua)
3. Гінзбург М. Відродити творення термінів та позначення наслідку процесу. Режим доступу: [hinzburg_levina_2007_ukrajins'ka_mova_N4.pdf](http://lp.edu.ua/hinzburg_levina_2007_ukrajins'ka_mova_N4.pdf) (lp.edu.ua)
4. Жайворонок В. В. Українська мова в професійній діяльності: Навч. посіб. Режим доступу: <http://bit.ly/2meFkb4>
5. Словник української мови [Академічний тлумачний словник української мови](http://sum.in.ua) (sum.in.ua)
6. Український правопис [05062019-onovl-pravo.pdf](http://mon.gov.ua/05062019-onovl-pravo.pdf) (mon.gov.ua)